

Internationella Engelska
Skolan i Sverige AB Org.nr:
556462-4368
info@engelska.se

Beslut

Datum 2025-01-16

Dnr 2024:634

Sida **1 (17)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan
Landskrona med huvudman Internationella Engelska
Skolan i Sverige AB**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan Landskrona avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen den 25 juni 2015 (dnr 31–2015:900) har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för förskoleklass, grundskola årskurserna 1–9 och fritidshem.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Internationella Engelska Skolan i Landskrona kommun enligt Skolinspektionens beslut den 25 juni 2015 (dnr 64–2015:2460).

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan Landskrona den 28 november 2024. Rektorsintervjun som genomfördes 2 december 2024 är också en del av besöket. Besöket genomfördes av utredarna Helena Forsberg och Gunilla Feiff. Internationella Engelska Skolan Landskrona som ligger i Landskrona kommun med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i förskoleklass samt årskurserna 1–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 378 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena bild, idrott och hälsa, matematik, slöjd, musik, teknik och naturorienterande ämnen.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer
- 1 gruppintervju med elever
- 1 gruppintervju med lärare

- 1 intervju med rektor, biträdande rektor och Academic manager
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Elevernas alla språkliga resurser: Eleverna behöver ges möjlighet att använda alla sina språkliga resurser för att på bästa sätt för att utveckla språk- och ämneskunskaper. Ofta kan lärare inte alla de språk som talas i klassrummet men det behöver inte hindra läraren att använda flerspråkighet som resurs. Eleverna vara "experterna" och läraren kan vara den som stimulerar elevernas språkutveckling genom att ställa frågor och uppmärksamma eleverna på likheter och skillnader mellan olika språk. Om det finns elever som talar samma språk i klassen, kan de använda flera språk tillsammans för att till exempel diskutera uppgifter, översätta och jämföra mellan språken.

Målspråk: Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.

Ämnesspråk: Ämnesspråket är starkt präglad av ämnesspecifika termer och begrepp och tematiska mönster (nätverk av mening). Exempel på ämnesspråk är exempelvis ordet *atmosfär* istället för det vardagliga ordet *luft* eller *tempo* istället för det vardagliga uttrycket *hur snabbt* man springer. Ämnesspråket har ofta specifika språkkaraktärer, sina egna språkliga strukturer, texttyper och sätt att kommunicera.

Språkliga mål: Exempel på språkliga mål kan vara de språkliga förmågorna exempelvis berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera. Det kan också vara ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster, strategier för att lyssna och läsa med förståelse. Ämnets muntliga tal och samtal eller kriterier i texter som eleverna förväntas skriva.

Modellering: Modellering innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och använder för strategier när man utför en uppgift eller skriver en text. Poängen med modellering är att ge eleverna ett slags manual för hur de utför en uppgift eller skriver en text.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Internationella Engelska Skolan Landskrona i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i låg utsträckning förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar.

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter för att stötta elevernas språk- och ämnesutveckling i både svenska och engelska.
- Lärarna behöver aktivt arbeta för ett tillåtande klimat i klassrummet för att alla elever ska vilja och våga interagera på målspråket.

Rektorn arbetar i låg utsträckning för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver följa upp att den undervisning som ges på andra ämnen än språk ger eleverna möjligheter att utveckla både språk- och ämneskunskaper och utifrån denna uppföljning identifiera adekvata insatser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att i lärarnas lektionsplaneringar och genomförande av undervisningen syns få tecken på att undervisningen utgår från kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Lärarna planerar undervisningen i ämnesarbetslagen utifrån ett allmändidaktiskt perspektiv. De mål som anges i lektionsplaneringar eller i inledningen av en lektion beskriver kunskapsmål eller görandemål. Lärarna beskriver inte specifika språkliga mål varken i planeringar eller i genomförandet av undervisningen. Vidare förekommer endast ett fåtal strukturer och modeller som stöttar elevernas språkutveckling. Exempelvis använder lärarna i några ämnen ordlistor och modellering av praktiska moment. Det finns inga gemensamma utgångspunkter för hur lärarna ska arbeta med att utveckla både elevernas ämneskunskaper och två språk.

Undervisningen grundar sig i få språk- och ämnesintegrerade aktiviteter. Det varierar mellan ämne och årskurs om olika arbetssätt används under lektionerna. Eleverna arbetar mestadels enskilt eller tillsammans med någon som de sitter bredvid, men det förekommer i någon årskurs att eleverna får arbeta i grupp. Undervisningens tyngdpunkt ligger generellt på de språkliga förmågorna lyssna och skriva, och eleverna får mer sällan öva

på att läsa, tala, diskutera och resonera för att utveckla både språk och ämne. Det förekommer vissa inslag av autentiska utgångspunkter såsom att eleverna arbetar med husbygge eller tränar på gitarrspel, dock kopplas dessa aktiviteter sällan till elevernas vardag. Det finns inte någon uttalad och medveten struktur för hur eleverna ska använda målspråket i den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Lärarna använder uteslutande engelska och eleverna använder engelska i samtal med lärarna och oftast svenska i samtal med varandra. Det förekommer i något ämne att eleverna får resonera kring det specifika i ett kunskapsområde i syfte att utveckla både målspråk och ämneskunskaper. Exempelvis att eleverna ska kunna beskriva och förklara vad, hur och varför de har gjort vissa val när de har byggt ett fiktivt drömhjem, samt att de ska kunna ange olika argument för sina materialval.

Användning av elevernas språkliga resurser

Vid granskningen framkommer att eleverna får begränsade möjligheter att använda alla sina språkliga resurser. Lärarna har ingen strategi för att få eleverna att interagera och producera muntligt eller skriftligt på målspråket. Exempelvis använder eleverna sällan målspråket i tal i syfte att öva på målspråket för att lära sig något i ett ämne utan det används enbart som ett kommunikationsmedel mellan elev och lärare. Visserligen får eleverna möjlighet att välja mellan svenska och engelska i undervisningen för att visa sina ämneskunskaper, men de väljer oftast svenska. Vidare visar granskningen att eleverna inte uppmuntras att använda andra modersmål än svenska och engelska som ett verktyg för att tillägna sig ämneskunskaper. Läroböcker är på svenska och annat undervisningsmaterial är antingen på svenska eller engelska, till exempel filmer.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

Granskningen visar att lärarna sällan efterfrågar och använder återkoppling från elever och kollegor för att utveckla undervisningen med fokus på språk- och ämnesintegrerat arbete. Lärarna besöker inte varandras lektioner och de resonerar inte heller kring den egna språk- och ämnesintegrerade undervisningen och hur den kan utvecklas. Vissa informella samtal om undervisningen utifrån ett allmändidaktiskt perspektiv sker tillsammans med ämneskollegor. Vidare framkommer olika uppfattningar kring huruvida eleverna får utvärdera undervisningen. Eleverna beskriver att de inte får utvärdera undervisningen men att de under mentorstid får svara på enkäter om till exempel skolmaten eller skolan i stort. Lärarna beskriver att eleverna i vissa ämnen får svara på frågor om vad de tycker om undervisningen efter avslutat arbetsområde. Frågorna har dock inget språkligt fokus eller om huruvida eleverna förstår

såväl innehåll som språk utan handlar till exempel om vad eleverna tyckte var svårt och roligt.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen i liten utsträckning ger eleverna möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk på både svenska och engelska. Det varierar mellan lärarna huruvida de använder ord- och begreppslistor samt om de konkretiserar ämnesspecifika begrepp för eleverna. Några lärare arbetar med kontexter från det dagliga livet för att eleverna ska förstå hur orden ska användas medan andra lärare sällan synliggör och begripliggör ämnesspecifika ord. Vidare visar granskningen att eleverna i liten omfattning får möjlighet att problematisera ämnesspecifika ord och tillsammans med läraren konstruera ämnesspecifika texter. Det förekommer dock att några av lärarna arbetar med vardagliga ord som sammanfaller med ämnesspecifika ord, till exempel ordet hög utifrån att en hög ton eller en hög volym betyder olika saker. I övrigt läggs liten vikt vid att undervisa eleverna om ett ämnesspecifikt språkbruk.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Vid granskningen framkommer att lärarnas undervisning till viss del har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner. Det framgår inte i lärarnas lektionsplaneringar hur undervisningen är kopplad till syfte och centralt innehåll. I vissa planeringar framgår dock vad eleverna ska lära sig under en lektion, till exempel olika dansstilarers rytm och tempo, och vid Skolinspektionens lektionsobservationer går lärarna igenom lektionens mål. Lärarna delger även eleverna vad de ska kunna i förhållande till betygskriterierna. Det framgår vidare av granskningen att det inte alltid är tydligt för eleverna varför de arbetar med olika uppgifter i den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Eleverna beskriver att syftet är tydligare för dem när de har undervisning på svenska. Det framkommer också att det finns en struktur på skolenheten där varje lärare ska gå igenom både syfte och mål med eleverna samt att termins- och områdesplaneringar med en koppling till centralt innehåll och betygskriterier ska finnas tillgängliga på den digitala lärplattformen. Det framkommer i elevenkäter att det är svårt att motivera eleverna till ett lärande. Lärarna behöver därför synliggöra ämnesinnehållets mål och syfte för att motivera, men också att det ska framstå som viktigt och relevant för eleverna. Läroböcker är på svenska och utgår från styrdokumentet. Vad gäller övrigt undervisningsmaterial använder lärarna ett digitalt läromedel där eleverna lär sig begrepp på både svenska och engelska och det förekommer också att lärarna använder utbildningsfilmer på båda språken.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att undervisningen innehåller vissa stöttande moment för att främja elevernas utveckling av språk- och ämneskunskaper. Lärarnas stöd är främst riktat mot ämnesinnehållet och det stöd som ges eleverna när det gäller de språkliga delarna är begränsat. Exempelvis får eleverna i vissa ämnen ord- och begreppslistor men de arbetar sällan, för en fördjupad förståelse, aktivt med dessa ord och begrepp. Lärarna använder även modellering av praktiska moment och i något ämne så kallade *börjor* för att eleverna lättare ska kunna uttrycka en åsikt. I övrigt får eleverna få stödstrukturer för att kunna använda både mål- och ämnesspråk. Det framgår också att det är ovanligt att lärare fokuserar på strategier för att eleverna ska utveckla de olika språkliga förmågorna läsa, skriva, och tala på målspråket inom ämnena. Eleverna använder sig av det språk som de känner sig mest bekväma med vilket leder till att de flesta elever inte utmanas att använda det tänkta målspråket i sitt lärande.

Den engelskspråkiga undervisningens genomförande, när den ges i andra ämnen än språk, anpassas delvis efter elevers förmågor och behov. Det framgår visserligen att det finns anpassningar såsom bildstöd och olika digitala hjälpmedel för att stödja elevernas kunskapsinhämtning samt även mer utmanade uppgifter och läromedel på till exempel gymnasienivå för de elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling. Dessa anpassningar hör dock främst ihop med elevernas ämnesinläring. Vad gäller det stöd som handlar om elevernas ämnesförståelse på två språk framkommer att eleverna upplever att flera lärare inte förklarar ett ämnesinnehåll på olika sätt för att de verkligen ska förstå och kunna befästa det på såväl svenska som engelska. Lärarna är däremot av uppfattningen att de förklarar på olika sätt när eleverna inte förstår eller inte kan följa undervisningen samt att de ibland låter eleverna prata i mindre grupper för att nå en förståelse.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna inte tillräckligt aktivt arbetar för ett tillåtande klassrumsklimat där eleverna uppmuntras till att våga använda och utveckla målspråket. Det varierar mellan klasser huruvida eleverna känner sig trygga med att uttrycka sig på engelska. I vissa klasser förekommer det att elever skrattar eller fäller nedsättande kommentarer om en elev till exempel har ett felaktigt uttal på engelska. Skolledningen känner inte till detta men det framkommer i nyligen genomförda enkäter att lärmiljön behöver förbättras på skolenheten. Det framkommer också att lärarna inte vet vad det beror på när eleverna inte vågar och vill prata engelska i klassrummet. De tror dock att eleverna tystnar när de känner att det inte finns en acceptans för misstag. Vidare visar granskningen att lärarna inte arbetar med metoder och strategier för att eleverna ska vilja

och våga använda målspråket, mer än att någon lärare låter eleverna antingen prata i smågrupper eller individuellt med läraren. Undervisningen innehåller sällan interaktiva moment och få strategier för att uppmuntra också de elever som ogärna pratar inför klassen till att delta muntligt på målspråket. I undervisningen förekommer att elever använder ett ovårdat språk när de pratar med varandra och eleverna upplever att undervisningen som ges på engelska i andra ämnen än språk oftare är stökigare än undervisningen som ges på svenska. Det framkommer att eleverna tror att det beror på att de har bättre relationer med de lärare som undervisar på svenska.

Identifierade utvecklingsområden

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett antal utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter för att stötta elevernas språk- och ämnesutveckling i både svenska och engelska.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att i genomförandet av undervisningen syns få tecken på att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning som både stöttar och utmanar eleverna i deras lärande och utveckling. Som en följd av detta får eleverna begränsade möjligheter att använda alla sina språkliga resurser och utmanas inte i att interagera och producera på målspråket.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar sitt språkutvecklande arbetssätt så att undervisningen innehåller fler metoder och strukturer för eleverna att tillgodogöra sig undervisningen både när det gäller språk- och ämneskunskaper. Dessa metoder och strukturer behöver ha en koppling till undervisningens syfte och mål. Skolinspektionen vill påtala vikten av att en viktig grund för språkutveckling är att få goda förutsättningar att använda språket utifrån samtliga förmågor. Lärarna behöver planera undervisningen utifrån ett språkligt perspektiv där eleverna får fler möjligheter att använda målspråket. Exempelvis kan eleverna under lektionerna få tydligare instruktioner och uttryckta mål om att samtal och diskussioner i möjligaste mån ska ske på engelska. Ett annat exempel är att läraren tillhandahåller samtalsstrukturer där eleverna får öva sig på att producera och interagera på både svenska och engelska mer självständigt.

- Lärarna behöver aktivt arbeta för ett tillåtande klimat i klassrummet för att alla elever ska vilja och våga interagera på målspråket.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna i undervisningen inte vågar och vill använda engelska för att kommunicera. Alla lärare arbetar inte medvetet och aktivt med att göra klassrumsklimatet mer tillåtande för att eleverna ska vilja och våga använda målspråket i större utsträckning. Gemensamma metoder och strukturer används inte i den utsträckning som behövs för att motivera och stimulera eleverna att använda målspråket i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, tillsammans lär sig om och utarbetar strukturer och metoder för att motivera och stimulera eleverna till att använda målspråket muntligt i olika situationer. Lärarna kan exempelvis få ta del av fortbildning om olika kooperativa strukturer för att stimulera och ge alla elever möjlighet till muntlig produktion och interaktion. Lärarna kan även efterfråga elevernas synpunkter kring hur de vill arbeta med muntlig produktion och interaktion i undervisningen. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att lärarna, under ledning av rektorn, aktivt arbetar med att motverka nedsättande kommentarer och ovårdat språk som eleverna använder i vissa klasser. Det är ett arbete som med fördel kan göras inom ramen för det arbete kring lärmiljöer som skolledningen planerar att genomföra.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar undervisningen, kunskapsresultaten och lärarnas förutsättningar. Rektorn tillträdde nyligen sin tjänst på Internationella Engelska Skolan Landskrona och har därmed ännu inte genomfört uppföljningar och analyser. Hen har inte heller haft möjlighet att ta vid och genomföra insatser utifrån ett tidigare systematiskt kvalitetsarbete eftersom det inte finns ett sådant på skolenheten. Däremot har rektorn genomfört en skolenkät med eleverna och vid uppföljning och analys av denna, framkommer ett behov av att arbeta med elevernas lärmiljö. Skolledningen planerar att genomföra insatser utifrån identifierade behov. Vidare framgår av granskningen att rektorn ser ett stort behov av att implementera ett systematiskt kvalitetsarbete för uppföljning och analys av all undervisning och elevernas kunskapsresultat. I det arbetet kommer även den språk- och ämnesintegrerade undervisningen följas upp och analyseras. Skolinspektionen vill i det sammanhanget betona vikten av att rektorn genom uppföljning och analys, identifierar de behov som finns på skolenheten samt genomför adekvata insatser.

Förutsättningar för planering och samverkan

Vid granskningen framkommer att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att planera undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat lärande. I de ämnesarbetslag som finns på skolan planerar lärarna sin undervisning med stöd av arbetslagsledare. Utöver det träffas lärarna i årskursarbetslag, där det visserligen finns utrymme för att prata om undervisningen men fokus är inte att samarbeta kring ett språkutvecklande arbetssätt. Det finns ingen samverkan mellan de lärare som har undervisning på engelska i andra ämnen än språk.

Vidare visar granskningen att lärarna i övrigt inte har någon samverkan vare sig inom eller utanför skolenheten för att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Kompetensutveckling sker på lärarnas eget initiativ och de har inte genomgått någon fortbildning kring språk- och ämnesintegrerad undervisning. Skolledningen och lärarna känner inte heller till handboken om tvåspråkig undervisning som är en del av huvudmannens övergripande stödmaterial för lärarna som undervisar på engelska i andra ämnen än språk.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver följa upp att den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk ger eleverna möjligheter att utveckla både språk- och ämneskunskaper och utifrån denna uppföljning identifiera adekvata insatser.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det inte finns ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten där undervisningen följs upp och därav inte heller den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. På grund av detta riskerar undervisningen att inte möta elevernas behov och ge dem möjligheter att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska. Det finns också en risk att de metoder och strukturer som används i undervisningen inte är utformade utifrån forskning och lärares erfarenheter eftersom lärarna saknar förutsättningar till samverkan och kompetensutveckling specifikt inriktad mot den språk- och ämnesintegrerade undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk för att kunna identifiera de behov som lärarna har för att kunna utveckla undervisningen så att den omfattar ett språk- och ämnesintegrerat lärande. Rektorns uppföljning kan bland annat omfatta undervisningens kvalitet utifrån lärarnas kompetens på svenska samt användandet av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Syftet är att säkerställa att undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla språk- och ämneskunskaper i både svenska och engelska. Därutöver rekommenderar Skolinspektionen att rektorn säkerställer att lärarna på ett strukturerat sätt samverkar kring den engelskspråkiga undervisningen som ges i andra ämnen än språk. Vid behov behöver lärarna ges fortbildning i syfte att kunna ge eleverna en språk- och ämnesutvecklande undervisning som grundar sig i vetenskap och beprövad erfarenhet.

På Skolinspektionens vägnar

2025-01-16

X Maria Lodmark

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Lodmark

Utredare Helena Forsberg har varit föredagande i ärendet där också utredare Gunilla Feiff deltagit i handläggningen.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förarbeten** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).